

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0426U000110

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Сергій Валерійович

2. Serhii V. Melnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 12.00.09

Назва наукової спеціальності: Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-05-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.0007.03

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Приватна установа "Науково-дослідний інститут публічного права"

Код за ЄДРПОУ: 39845593

Місцезнаходження: вул. Георгія Кірпи, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.21

Тема дисертації:

1. Кримінальні процесуальні повноваження керівника органу досудового розслідування в умовах зміни правового режиму
2. Criminal Procedural Powers of the Head of a Pre-Trial Investigation Body under Conditions of Changing Legal Regime

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. – Науково-дослідний інститут публічного права, Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2026. У дисертаційному дослідженні здійснено комплексний науковий аналіз організаційно-правових засад діяльності керівника органу досудового розслідування як ключового суб'єкта забезпечення ефективності досудового розслідування в умовах зміни правового режиму. Встановлено, що керівництво слідчим підрозділом є складовим елементом механізму реалізації функції досудового розслідування у кримінальному провадженні та водночас виступає самостійною формою відомчого процесуального контролю, спрямованого на забезпечення законності, повноти та неупередженості досудового розслідування. Обґрунтовано, що

керівництво слідчим підрозділом має подвійну правову природу, поєднуючи організаційно-управлінський і кримінально-процесуальний компоненти, які реалізуються через повноваження, передбачені статтею 39 Кримінального процесуального кодексу України, та спрямовані на забезпечення належної процесуальної діяльності слідчого. Доведено, що правовими ознаками керівництва слідчим підрозділом є: законність управлінських рішень, системність організації досудового розслідування, оперативність реагування на зміну слідчої ситуації, процесуальна координація діяльності учасників кримінального провадження, здійснення відомчого контролю та орієнтація на досягнення результатів кримінального провадження. Запропоновано розглядати ефективність слідчої діяльності як ступінь досягнення завдань кримінального провадження, визначених статтею 2 Кримінального процесуального кодексу України, шляхом прийняття законних, обґрунтованих і своєчасних процесуальних рішень. Обґрунтовано, що морально-професійна підготовка слідчих є процесуально значущим чинником забезпечення допустимості доказів, оскільки рівень професійної компетентності слідчого безпосередньо впливає на законність проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Доведено, що особистісні та професійні якості керівника органу досудового розслідування мають безпосередній вплив на ефективність реалізації функції доказування, зокрема через організацію наставництва, процесуального консультування та контроль за якістю доказової діяльності слідчих. Удосконалено підхід до кадрової політики слідчих підрозділів, яку визначено як елемент процесуального забезпечення досудового розслідування, спрямований на формування стабільного та професійно підготовленого кадрового складу, здатного забезпечувати безперервність кримінального процесу. Встановлено, що запровадження інституту процесуального керівництва прокурора у Кримінальному процесуальному кодексі України 2012 року змінило баланс процесуальних повноважень учасників кримінального провадження, однак не усунуло необхідності активної ролі керівника органу досудового розслідування у здійсненні відомчого контролю. Доведено, що ефективна модель досудового розслідування функціонує за умов процесуальної взаємодії трьох суб'єктів: слідчого, прокурора як процесуального керівника та керівника органу досудового розслідування як суб'єкта відомчого контролю. Встановлено, що недостатній рівень відомчого контролю з боку керівника слідчого підрозділу є однією з ключових причин прийняття необґрунтованих процесуальних рішень, формування недопустимих доказів і зниження якості досудового розслідування. Удосконалено теоретичне розуміння правового режиму держави у кримінально-процесуальному аспекті як системи правових умов, що визначають особливості здійснення кримінального провадження залежно від безпекової ситуації та публічних інтересів. Доведено, що правовий режим воєнного стану виступає фактором трансформації кримінального процесу, зумовлюючи адаптацію процедур доказування, строків, заходів забезпечення кримінального провадження та форм судового контролю. Встановлено, що зміни, передбачені статтею 615 Кримінального процесуального кодексу України, спрямовані на забезпечення безперервності кримінального провадження в умовах обмеженого доступу до процесуальної інфраструктури, однак водночас зумовлюють підвищене навантаження на органи досудового розслідування. Набули подальшого розвитку положення щодо трансформації доказової діяльності в умовах воєнного стану, зокрема щодо розширення значення електронних доказів, непрямих доказових джерел та дистанційних процесуальних форм. Доведено необхідність нормативного уточнення співвідношення прокурорського нагляду та відомчого контролю з метою усунення дублювання процесуальних повноважень і забезпечення процесуальної самостійності слідчого.

2. The dissertation presents a comprehensive scientific analysis of the organizational and legal foundations of the activity of the head of the pre-trial investigation body as a key subject ensuring the effectiveness of pre-trial investigation under conditions of a changing legal regime. It has been established that the management of an investigative unit constitutes an integral element of the mechanism for implementing the function of pre-trial investigation within criminal proceedings and simultaneously acts as an independent form of departmental procedural control aimed at ensuring legality, completeness, and impartiality of the pre-trial investigation. It is substantiated that the management of an investigative unit has a dual legal nature, combining organizational-managerial and criminal-procedural components. These components are implemented through the powers provided for in Article 39 of the Criminal Procedure Code of Ukraine and are aimed at ensuring the proper

procedural activity of the investigator. It has been proven that the legal features of managing an investigative unit include: legality of managerial decisions, systemic organization of pre-trial investigation, operational responsiveness to changes in the investigative situation, procedural coordination of participants in criminal proceedings, implementation of departmental control, and orientation toward achieving procedural outcomes. The concept of “effectiveness of investigative activity” is proposed to be understood as the degree of achievement of the objectives of criminal proceedings, as defined in Article 2 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, through the adoption of lawful, well-grounded, and timely procedural decisions. It is substantiated that the moral and professional training of investigators constitutes a procedurally significant factor in ensuring the admissibility of evidence, as the level of professional competence of an investigator directly affects the legality of conducting investigative (search) and covert investigative (search) actions. It has been proven that the personal and professional qualities of the head of the pre-trial investigation body directly influence the effectiveness of the evidentiary function, particularly through mentoring, procedural consultation, and control over the quality of evidentiary activities carried out by investigators. The approach to personnel policy in investigative units has been improved by defining it as an element of procedural support of pre-trial investigation aimed at forming a stable and professionally competent staff capable of ensuring the continuity of criminal proceedings. It has been established that the introduction of the institution of prosecutorial procedural guidance in the Criminal Procedure Code of Ukraine (2012) has altered the balance of procedural powers among participants in criminal proceedings; however, it has not eliminated the necessity of an active role of the head of the pre-trial investigation body in exercising departmental control. It has been proven that an effective model of pre-trial investigation operates under conditions of procedural interaction between three subjects: the investigator, the prosecutor as a procedural supervisor, and the head of the pre-trial investigation body as a subject of departmental control. It has been established that the insufficient level of departmental control by the head of the investigative unit is one of the key reasons for the adoption of unfounded procedural decisions, the formation of inadmissible evidence, and the decrease in the quality of pre-trial investigation. The theoretical understanding of the legal regime of the state in the criminal procedural aspect has been improved as a system of legal conditions determining the peculiarities of conducting criminal proceedings depending on the security situation and public interests. It has been proven that the legal regime of martial law acts as a factor of transformation of criminal procedure, leading to the adaptation of evidentiary procedures, time limits, measures to ensure criminal proceedings, and forms of judicial control. It has been established that the provisions of Article 615 of the Criminal Procedure Code of Ukraine are aimed at ensuring the continuity of criminal proceedings in the absence of access to procedural infrastructure; however, they simultaneously create an increased workload on pre-trial investigation bodies. Further development has been given to provisions regarding the transformation of evidentiary activity under martial law, in particular the expansion of the role of electronic evidence, indirect sources of proof, and remote procedural forms.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мельник С.В. Особливості реалізації кримінальної процесуальної функції суб'єктами кримінального провадження в умовах воєнного стану. Науковий вісник публічного та приватного права. 2025. Випуск 6.

С. 229–234.

- Мельник С.В. Реалізація керівником слідчого підрозділу управлінської функції на початку кримінального провадження в умовах воєнного стану. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 10. С. 459–462.
- Мельник С.В. Роль керівника слідчого підрозділу у забезпеченні незалежності слідчої діяльності під час розслідування злочинів в умовах воєнного стану. Право та державне управління. 2025. № 3. С. 386–391.
- Мельник С.В. Оптимізація слідчої діяльності під час розслідування злочинів в умовах воєнного стану. Право і суспільство. 2025. № 6. С. 821–826.
- Мельник С. Реалізація відомчого контролю за досудовим розслідуванням злочинів підрозділами Національної поліції України. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2024. № 7 (67). С. 478–482.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозд Валентина Георгіївна

2. Valentyna H. Drozd

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7687-7138

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чаплинський Костянтин Олександрович

2. Kostiantyn O. Chaplynskyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9922-3743

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна поліція України

Код за ЄДРПОУ: 40108578

Місцезнаходження: вул. Академіка Богомольця, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Камишанський Олексій Юрійович

2. Oleksii Y. Kamyshanskyi

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний заклад вищої освіти "Харківський інститут медицини та біомедичних наук".

Код за ЄДРПОУ: 44280089

Місцезнаходження: вул. Садова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мозоль Станіслав Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мозоль Станіслав Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Антощук Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна